

e-mail: xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Váš list číslo/zo dňa
2.4.2026

Naše číslo
SNSLP/2026/00270-2

Vybavuje
Mgr. Zuzana Vlčeková

Žilina
12.5.2026

Odborné stanovisko

Slovenskému národnému stredisku pre ľudské práva (ďalej ako „Stredisko“) ste doručili podnet týkajúci sa vyplácania odmeny zamestnancom zdravotnou poisťovňou za prepoistenie poistencov.

V zmysle § 1 ods. 2 písm. f) zákona o zriadení Strediska¹, Stredisko plní úlohy v oblasti ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „ľudské práva“). Stredisko na tento účel najmä vydáva na požiadanie fyzických osôb alebo právnických osôb alebo z vlastnej iniciatívy odborné stanoviská vo veciach dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania podľa osobitného predpisu.

Z obsahu podnetu

Stredisko ste požiadali o preverenie postupu spoločnosti xxxxxxxxxxxxxxxx (ďalej ako „zdravotná poisťovňa“) v súvislosti s interným dokumentom obsahujúcim zoznam tzv. „zakázaných lokalít“, pri ktorých poisťovňa nevypláca odmenu za prepoistenie poistencov. Pre zdravotnú poisťovňu pracujete ako telefonista a zároveň máte trvalé bydlisko na adrese xxxxxxxxxxxxxxxx. Podľa interného dokumentu poisťovne sa táto ulica nachádza medzi lokalitami, ktoré sú označené ako problematické alebo „zakázané“, pričom za poistencov z týchto adries nie je zamestnancom vyplácaná odmena za prepoistenie. Domnievate sa, že takýto postup môže predstavovať nerovnaké zaobchádzanie alebo nepriamu diskrimináciu, keďže osoby sú posudzované na základe adresy bydliska, bez ohľadu na individuálne okolnosti konkrétneho poistenca. Zároveň vnímate tento

¹ Zákon č. 308/1993 Z. z. o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva

postup ako stigmatizujúci voči obyvateľom určitých lokalít. Vo Vašom prípade ide aj o osobný aspekt, keďže na uvedenej adrese sám bývate a zároveň pracujete pre uvedenú poisťovňu.

Stredisko ste požiadali o:

- preverenie zákonnosti uvedeného postupu,
- posúdenie, či nejde o diskrimináciu alebo porušenie zásady rovnakého zaobchádzania,
- vydanie stanoviska k predmetnej veci.

Právne posúdenie

Podľa § 3 ods. 1 antidiskriminačného zákona² *každý je povinný dodržiavať zásadu rovnakého zaobchádzania v oblasti pracovnoprávných a obdobných právnych vzťahov, sociálneho zabezpečenia, zdravotnej starostlivosti, poskytovania tovarov a služieb a vo vzdelávaní.*

Podľa § 2 ods. 1 antidiskriminačného zákona *dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania spočíva v zákaze diskriminácie z dôvodu pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, rasy, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia alebo z dôvodu oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti.*

V zmysle § 13 ods. 1 Zákonníka práce³ *zamestnávateľ je v pracovnoprávných vzťahoch povinný zaobchádzať so zamestnancami v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania ustanovenou pre oblasť pracovnoprávných vzťahov osobitným zákonom o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon).*

Podľa § 13 ods. 2 Zákonníka práce *v pracovnoprávných vzťahoch sa zakazuje diskriminácia zamestnancov z dôvodu pohlavia, manželského stavu a rodinného stavu, sexuálnej orientácie, rasy, farby pleti, jazyka, veku, nepriaznivého zdravotného stavu alebo zdravotného postihnutia, genetických vlastností, viery, náboženstva, politického alebo iného zmýšľania, odborovej činnosti, národného alebo sociálneho pôvodu, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, majetku, rodu alebo iného postavenia alebo z dôvodu oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti.*

² Zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon)

³ Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce

Podľa § 28 ods. 1 zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako „zákon o zdravotnom poistení“) *pri právach poistenca v súvislosti so zdravotným poistením sa uplatňuje zásada rovnakého zaobchádzania ustanovená osobitným zákonom. Zásada rovnakého zaobchádzania podľa prvej vety sa uplatňuje len v spojení s právami poistencov vyplývajúcimi zo vzniku zdravotného poistenia a s právami poistencov pri výkone zdravotného poistenia.*

Podľa § 7 ods. 1 prvá veta zákona o zdravotnom poistení *poistenec má právo podať prihlášku v zdravotnej poisťovni, ktorú si vybral.*

Podľa § 7 ods. 2 prvá a druhá veta zákona o zdravotnom poistení *poistenec môže zmeniť príslušnú zdravotnú poisťovňu vždy len k 1. januáru nasledujúceho kalendárneho roka. Prihlášku možno podať najneskôr do 30. septembra kalendárneho roka.*

Z obsahu Vášho podnetu vyplýva, že konanie zdravotnej poisťovne, ktoré namietate, sa týka 2 chránených oblastí diskriminácie - oblasti výkonu verejného zdravotného poistenia a oblasti pracovnoprávných vzťahov. Domnievate sa, že zdravotná poisťovňa by sa mohla dopúšťať porušenia zákazu diskriminácie tým, že svojim zamestnancov nevypláca odmenu za prepoistenie poistencov, ktorí majú trvalé bydlisko na uliciach s prevahou rómskeho obyvateľstva.

Zásadnou otázkou, ktorú je potrebné zodpovedať, je, či sa týmto konaním zdravotná poisťovňa dopúšťa menej priaznivého zaobchádzania s Vami ako zamestnancom v oblasti pracovnoprávných vzťahov, alebo s obyvateľmi ulíc s prevažne rómskym obyvateľstvom pri výkone verejného zdravotného poistenia.

Zamestnávateľ je povinný v pracovnoprávných vzťahoch zaobchádzať so zamestnancami v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania, pričom **uvedený imperatív sa vzťahuje aj na oblasť odmeňovania**. Mechanizmy odmeňovania je zamestnávateľ povinný nastaviť tak, aby **nedochádzalo k neodôvodneným rozdielom v odmeňovaní medzi zamestnancami, ktoré by boli motivované niektorým zo zakázaných znakov diskriminácie**. Pri posudzovaní, či k takémuto rozdielnemu odmeňovaniu medzi zamestnancami dochádza, dochádzalo alebo by mohlo dochádzať je nutné porovnávať odmeňovanie zamestnanca, ktorý je nositeľom určitého chráneného znaku diskriminácie a zamestnanca, ktorý chránenú charakteristiku nemá.

Zo skutkových okolností zistených z Vášho podnetu je možné dovodiť, že zamestnávateľ pri vyplácaní odmeny za prepoistenie **zaobchádza so všetkými svojimi zamestnancami rovnako**. Odmenu za prepoistenie zamestnávateľ nevypláca žiadnemu zamestnancovi, ktorý zabezpečí prepoistenie osoby z lokalít špecifikovaných v internom dokumente. **Zamestnávateľ sa teda voči Vám nedopúšťa porušenia zákazu diskriminácie v oblasti pracovnoprávných vzťahov, keďže s Vami nezaobchádza menej priaznivo, ako zaobchádza, zaobchádzal alebo by mohol zaobchádzať s iným zamestnancom v porovnateľnej situácii.**

Povinnosť dodržiavať zásadu rovnakého zaobchádzania sa vzťahuje aj na oblasť výkonu verejného zdravotného poistenia. V zmysle zákona o zdravotnom poistení majú poistenci právo zmeniť príslušnú zdravotnú poisťovňu raz ročne, vždy k 1.1. nasledujúceho kalendárneho roka.

Zo skutočností, ktoré ste uviedli vo Vašom podnete, nevyplýva, že osobám, ktoré majú bydlisko v „*problematických lokalitách*“, by bolo zdravotnou poisťovňou znemožnené podať prihlášku na zmenu zdravotnej poisťovne. Z uvedeného dôvodu Stredisko konštatuje, že zdravotná poisťovňa neporušuje zákaz diskriminácie vo vzťahu k obyvateľom „zakázaných lokalít“, keďže nebráni výkonu ich práva zmeniť zdravotnú poisťovňu. Zároveň **odmena, ktorú zamestnávateľ vypláca za prepoistenie poistenca, nepatrí týmto osobám, ale zamestnancom zdravotnej poisťovne, čo vylučuje príčinnú súvislosť medzi vyplácaním tejto odmeny a príslušnosťou k etnickej skupine.**

Záver

Na základe skutočností uvedených vo Vašom podnete Stredisko nedospelo k dôvodnému záveru o porušení zákazu diskriminácie zdravotnou poisťovňou v oblasti pracovnoprávných vzťahov vo vzťahu k Vám ako zamestnancovi alebo v oblasti výkonu verejného zdravotného poistenia voči osobám s bydliskom v lokalitách s prevažne rómskym obyvateľstvom z dôvodu, že Stredisko **neidentifikovalo ani v jednej z týchto oblastí chránených právnych vzťahov menej priaznivé zaobchádzanie zo strany povinnej osoby.**

PhDr. Silvia Porubánová
výkonná riaditeľka

